

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 484.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e140110/facsimile.pdf> (tilgået 23. maj 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

den mig istet Effect at indhede. Det er ganske vist, at Frivillig-
 heden i Hensende til Vaaret forbruger Midler til at høre det til
 en saaledig Priis; men disse ere kun tilfælde, naar man i paafol-
 mende Tilfælde kan undvære Frivilligheden og dog stoffe sig hvad
 man behøver. Naar man gaar ind paa et Horengende af denne
 Art, saa man høre sig selv, om man kan undvære det, man søger.
 Jeg tror, at man herpaa maa være ret, og derfor siger jeg, at
 man maa have Etierhold for at stoffe sig, hvad man behøver, hen-
 frent man ikke kan spaae det at Frivillighedens Vel. Jeg holder
 mig overbevist om, at det i Finansministerens Forslag ligger en
 Begjering om Ret til, i paafolmende Tilfælde at stoffe et Tvangs-
 laan tilrette; men naar det er Tilfældet, saa tror jeg, at det er
 meget væsentligt, at Tvangslaanet strax bestemmes. Heri man har
 en saadan Bestemmelse, behøver den jo ikke at bemyles, saalange
 man kan stoffe et frivilligt Laan. At det fulde være nogen forhj-
 bringer for Tilvebringelsen af et frivilligt Laan, det tror jeg ikke
 jeg mener overrind, at det vil styre Bestræbelserne for at søge et
 frivilligt Laan, fordi man, naar man søger et frivilligt Laan, handler
 med dem, det er væsentligt at handle med her i Verden, nemlig dem,
 der leve af deres Fortæl. Saalange disse vide, at der kan blive
 Tale om nogen Fortæghed, rejse de Bøsten og gjere den dyttere og
 dyttere, men naar de derimod vide, at der ikke kan opstaa nogen
 Fortæghed, saa vil de ikke rejse Bøsten over Markedsprisen. De
 vilde da søge os, men de vilde ogsaa søge dem. Jeg er overbevist
 om, at Erfarenheden af et tvungen Laan bagest det frivillige Laan,
 naar dette ikke maatte kunne rejse, er nødvendig og rigtig; men
 er den nødvendig og rigtig, saa siger jeg, at denne Sag maa be-
 handles strax, thi ved Tvangslaan kommer det ligesaa meget an
 paa Medalliten som paa Omslaget af Vaaret. Et Tvangslaan
 kan rejse paa høit forfællig Waade, og disse Waader maa det
 være vigtigt for Rigsdagen at handle med; thi det er vigtigt at vide,
 hvilken af dem, den vil foretræffe, efter den Betragtning, som Cahoer
 har fra sit Standpunkt over Bøstet Formue og Høstet Tilstand.
 Dette tror jeg altsaa, er det vigtigste Spørgsmaal, der ligger paa
 Bøsten af Sagen, og som jeg ønsker at maatte blive behandlet al-
 tvortligt, og hvis det fulde vide sig, at alle ere enige om, at et
 Tvangslaan bør ligge bagest det frivillige Laan, saa tror jeg ogsaa,
 at alle vilde være enige om, at Medalliten af Vaaret bør være For-
 samlingens besæft, for den vilde ad.

Finansministeren: Den sidste ærede Talede's Ytringer gjør
 det nødvendigt for mig at bemærke for Forsamlingen, at hvorvel
 Regeringen ikke midler, at Omstændighederne kunde blive saaledes,
 at det kan blive umuligt at rejse et Laan i Ulandet og endog saa
 et frivilligt Laan i Indlandet, og at man derfor vil kunne komme
 til, hvad der er fæst i andre Lande, at søge sine Resourcer ved et
 Tvangslaan, saa har det dog aldrig funnet ligge i Regeringens
 Hensigt, ved at forelægge Rigsdagen noget Forslag at søge sig
 bemyndiget til at rejse et eventuelt Tvangslaan. For mit Vedkom-
 mende kan jeg iøvrigt ingen Grund bringe huse imod, at forsaavidt en
 Værdighedse ogsaa for Regeringen til at gjere et Tvangslaan her
 maatte anses for nødvendigt, den nærmere Medallitet af samme fore-
 lægges Rigsdagen. Med Hensyn til hvad der er bemærket
 af en æret Medlem's Deputeret (Erh) om, at man hellere skulde
 bruge et Uttryk som, at Forsamlingen "illigge" eller "Intet havde at
 erindre" istedetfor at Udvalget har brugt det Uttryk, at Finansde-
 putaten skulde "bemundige", saa vil jeg tillade mig derimod at erindre,
 at det for Finansdeputaten ingenlunde kan være ligegyldigt, hvilket
 Uttryk Forsamlingen i denne Hensende vælger sig af. Egeverver
 Udvalget har det en speciel Interesse for Regeringen, at den af
 nærværende Forsamling bemyndiges til at opstige det omstændige
 Laan (Her: Her), og det er derfor med veltraad Gu, at man har
 valgt dette Uttryk. Forsaavidt den ærede Talede endvidere har frem-
 sat Værdigheden af, at denne Rigsdag kunde levere sig til at stille os,
 uden at den havde voteret Grundloven, og at altsaa ingen ordentlig
 Rigsdag kunde sammentræde i October Maaned, hvoraf vilde følge,
 at Regeringen vilde lade Udvalget til at udstede de 4 Millions Cro-
 nider, det den ikke forvein ved, hvorledes de vilde kunne udstede
 og anvendes, saa forekommer det mig dog, at en Greering af 4

Millioner Kroner er en Sag af den Vigtighed som Rigsdagen,
 endog ingen fuldstændig Regeration, var tilfælde i
 Landet, alene for denne Sags Skyld maatte bevise, at Bøstet paa een
 eller anden Waade kom til at være sine Anstalter for Regeringen
 om, hvorledes denne Sag vil ordnes.

Tilførsel: Det er vistnok ikke mit Døst at stabe Forleg-
 heter eller Vanskeligheder for Regeringen. Jeg indser, at der er
 nok for den foruden dem, som den kunde føde fra denne Side. Men
 jeg tror at tjene den ved at henlede Forsamlingens Opmærksomhed
 paa, om det ikke er langt bedre, at et Forslag til et Tvangslaan fore-
 lægges Forsamlingen, medens det endnu er uafgjort, om Vaaret kan
 tilvebringes af Frivillighedens Vel, end det man tilførselgjør, at
 Frivillighedens Vel forjævet har været sagt. Det er et Spørgsmaal,
 om hele vor Credit ikke vil vinde ved, at vi behandle denne Sag som
 en simpel Forslag, medens det endnu er uafgjort, hvorledes Priserne
 ville vide sig paa Markedet, end naar Markedet alt har glippet os.

Finansministeren: Det har ikke været min Mening at
 udtale, at den ærede Rigsdagsmand har villet stabe Regeringen
 Vanskeligheder; jeg er overimod fornøjet om det Kobstætte. Jeg er
 ham endog saa forbunden, fordi han har givet mig Leilighed til at
 fremføre en Ytring, som jeg ellers ikke vilde have troet, at jeg behø-
 vede at fremføre, nemlig for Forsamlingen at antage, at et tvungen
 Laan kunde høre til Mulighederne i Danmark; men jeg tilløber, at
 jeg vilde have anset det for udeligt, om jeg i mit første Finans-
 forslag skulde nævne en saadan Eventualitet, og det er derfor med
 veltraad Gu, at jeg har undladt at berøre denne Omstænd. Jeg
 maatte saaledes fremdeles anse det uønskeligt og meget skadeligt for
 Regeringen, om den vilde forelægge en Lov angaaende et Tvangs-
 laan. Jeg haaber ikke, at det skal komme til en saadan Forlyghed,
 og ialtsaa, hvis det fulde komme berit, at det da vil kunne ordnes
 paa en temmeligere Waade end den, som vi i det foreløbne har huse
 set anvendt i fremmede Lande.

Ordføreren: Det er ikke Meget, jeg vil tillade mig at frem-
 føre i Anledning af hvad under Diskussionen er anført, thi endel
 af de fremførte Bemærkninger, forekommer det mig, berøre saadanne
 Particulariteter, at, hvor godt det end kan være, at de ikke ere
 bleven uanmale, man dog ifter vil erffende, at de af Hensyn til
 Sagens Vigtighed ikke kunde være traadte for meget frem. En anden
 Deel af de Indvendinger, der ere fremkomne, er bleven imødegaaet af
 Finansministeren, ijer forsaavidt de angik det Princip, der ligger til
 Grund for hele Forslaget. Derimod er der nogle enkelte Indvendinger,
 som Finansministeren sigte sin personlige Stilling neppe har
 funnet imødegaaet med den Bestemthed, hvormed jeg som Comitens
 Ordfører troer at kunne gjere det, og dertil hører især at gjere For-
 samlingen spærffom paa den Bør, der vilde ligge i, ikke at
 følge det Raad, som Comiteen har tilladt sig at gjere, nemlig at
 lade Finansministeren i dette Tilfælde og under de nærværende
 Omstændigheder, hvor Vigtigheden af et Laan er saa paatrængende
 for at have vore dyrebare Interesser og helligste Rettigheder,
 have aldeles frit Hænder. Jeg vil ikke indlade mig paa den Theori
 om Tilid, som synes at ligge til Grund for de Bemærkninger, som
 en æret Rigsdagsmand fra København i sin Hensende har fremført,
 men jeg vil tillade mig at bemærke, at naar han siger, at Grundten,
 hvorfor han ikke vil hjerne Finansministeren den af ham begjærede
 Tilid, er, at det er tilraadet af et Udvalg, bestaaende af Raad, der
 have en fra hans forfællig politisk Anstalt, saa man maa antage, at
 han har en ganske særegen Art af politisk Anstalt; thi jeg tror, at
 naar man vil gjennemgaaet Navnene paa dem, der have undergaaet
 Comiteens Anbefaling, vil man finde, saa at sige, Repræsentanter for
 enhver Art af politisk Anstalt, som kunde gjere sig glædende her.

Naar det, som Udvalget har formænt, ikke er nogen Grund til,
 at der ikke skulde tilløbes Finansministeren den hele Gødelstribet,
 som han har forlangt sig bemyndiget til, eller med andre Ord, naar
 der ikke er Grund til at indtrænge Finansministerens Bemyndigelse
 i denne Hensende, saa forekommer det mig heller ikke at være Grund
 til at følge den Ude forlangte Rigsdagsmands (Tilførsel) Op-
 fordring til i en anden Hensende at lode Finansministeren ind
 paa en anden Bane end den, han har foreslaet, nemlig saaledes,